

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$6.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 58. — ŠTEV. 58.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 11, 1921. — PETEK, 11. MARCA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

FORD IN OŽIVLJENJE TRGOVINE

FORD VIDI ZNAMENJA SKORAJŠNJEGA OŽIVLJENJA TRGOVINE IN INDUSTRIJE. — OBSEG POSLOV RASTE IN IZ INOZEMSTVA JE PRIČAKOVATI VELIKIH NAROČIL.

Detroit, Mich. 10. marca. — Trgovina se je oživela na Srednjem zapadu in ostala dežela bo kmalu sledila temu vzgledu, — je izjavil danes Henry Ford v svojem uradu v Dearborn, kjer je zaposlen z nerti za veliko novo tvornico v Troy, N. Y.

Najhujše je pri kraju, — je rekel Mr. Ford. — Medtem ko se vrača dežela k delu in pričenjajo ljudje zopet kupovati, ne bo trajalo dolgo časa, da se bo položaj izboljšal. Seveda bodo razmere povsem drugačne kot so bile one, ki so obstajale pred vojno. Več varčevanja bo v vsakem oziru, a obseg trgovine bo neprestano rasel.

Nashe tvornice izdelujejo sedaj vsak dan nekako 3000 avtomobilov in 200 traktorjev, kar se precej približuje položaju pred vojno, čeprav je zaposlenih manj ljudi. Pričakujem, da bo postajalo povpraševanje večje na prav tako reden način kot pred letom 1917.

Cenitve iz zanesljivega vira izjavljajo, da je zaposlenih v Highland Park Fordovi napravi 24.000 ljudi ter v Ronge napravi nekako šest tisoč ljudi.

Glede možnosti hitrega absorbiranja velike armade delavcev, ki so bili v Fordovih tvornicah pred zadnjo stagnacijo v produkciji, je rekel Ford, da bo to odvisno od povpraševanja, vendar pa je zopet dal izraza svojem mnenju, da bo trgovina v deželi neprestano rasla ter sprejela vase vse, ki so sedaj nezaposleni.

Čul sem, da zapuščajo številni ljudje Detroit, — je rekel, — in očividno odhajajo tjakaj, kjer je kaj dela. Objava statistik glede števila nezaposlenih v tem ali onem kraju je pogosto varljiva, kajti številni ljudje, znanomani kot nezaposleni, sede lepo doma za pečjo ter čakajo na čas, ko bodo dobili nazaj svoje prejšnje delo. Velike številke glede nezaposlenosti vplivajo zelo neugodno na druge panoge industrije, kajti tako prodajalci kot kupci čakajo v takem slučaju na nekaj, kar se bo zgodilo, da se spravi stvari zopet v stari tek.

V sedanjih razmerah bi moral vsak človek, ki je brez dela, vzeti vsako delo, ki se mu nudi. Boljše se bo počutil ter pomagal tudi industriji zopet na noge. Ko se za bo zopet potrebovalo na starem mestu, bo dobil to mesto, kajti njegov rekord je znan.

Vsakdo mora priti do spoznanja, da je treba za enkrat nekaj izgube, tako za delodajalca kot za delavca. Le na ta način mora priti trgovina nazaj tjakaj, kamor spada.

Razmere kot ravno sedaj izginjajo, bi morale storiti več za svetovni mir in razoroženje kot vse knjige in vse govorenje. Vojna je proizvedla laži-prosperiteto. To, kar je sledilo vojni, je pokazalo, da je bila ta prosperiteta v resnici lažnjiva.

Mr. Ford je obrnil pozornost na neko ugotovilo, objavljeno v New Yorku, da se bo tekom leta 1921 edinele v Združenih državah potrebovalo nekako 400.000 traktorjev in da se bo v teku naslednjih desetih letih prodalo nekako deset milijonov traktorjev.

Glasi se nadalje, da bo Argentina zahtevala tekom 1921 nekako 200.000 traktorjev, kontinentalna Evropa, razven Nemčije in Rusije, pa nekako 400.000 traktorjev. Konecem leta 1920 je bilo v Združenih državah v rabi približno 350.000 traktorjev.

Ford ne smatra tega ugotovila za pretirano ter obeta veliko oživljenje tozadevne industrije.

KONGRES SE NE BO VELIKO BAVIL S PREISKAVAMI.

Washington, D. C., 10. marca. Republikanski voditelji so izjavili, da je na programu bodočega kongresnega zborovanja le malo preiskav.

V zadnjem zasedanju kongresa so se razni zborniški odbori bavili z več sto tiso preiskavami.

HARDING NAJ SE ZAVZAME ZA "IZBOLJŠANO" LIGO NARODOV.

Paris, Francija, 10. marca. — Zunanji urad je dobil danes poročilo, da so se začela jako važna pogajanja med francoskim poslanikom v Ameriki ter ameriškim državnim departamentom. Namen teh pogajanj je, pridobiti predsednika Hardinga za "zboljšano" Ligo narodov.

ZANESLJIVO IN HITRO

oskrbeje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Kojaki, poslužujte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

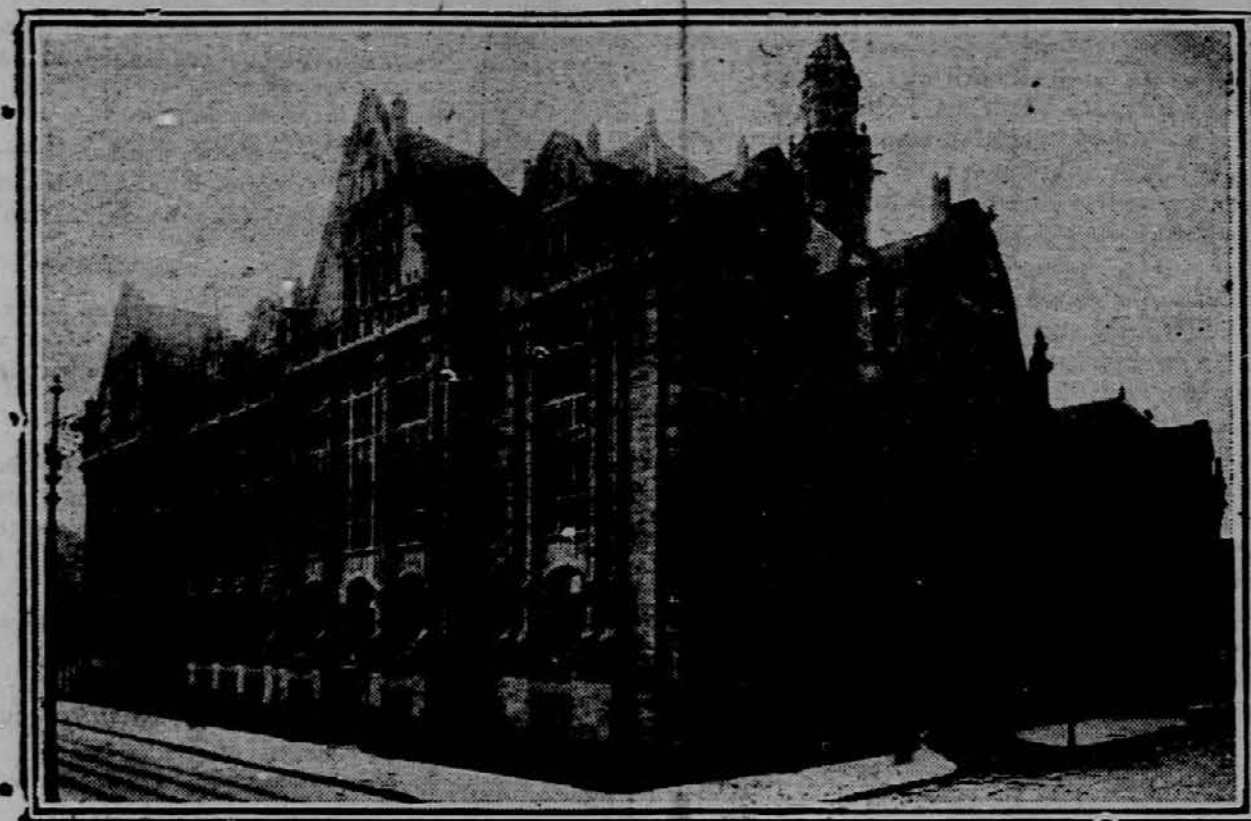
300 kron	\$2.35	5,000 kron	\$ 37.25
400 kron	\$3.10	10,000 kron	\$ 74.00
500 kron	\$3.85	50,000 kron	\$365.00
1,000 kron	\$7.50	100,000 kron	\$720.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam pošlani denar doseže v roka.

Denar nam je pošlati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

MESTNA HIŠA V DUESSELDORFU.

Ker Nemčija noče, oziroma ne more ugoditi zavezniškim zahtevam, so francoske čete zasedle nemško mesto Duesseldorf. Zavezniki bodo najbrže zasedli tudi Essen, kjer so slavne nemške jeklarne in kjer je bilo izdelano tudi skoraj vse nemško orožje tekom svetovne vojne. Essen je oddaljen samo par kilometrov od Duesseldofa.

TEŽAVEN POLOŽAJ HRVAŠKE DRUŽINE

Družina, ki je bila šest let v Ameriki, se mora vrniti. — Stariši ne znajo pisati in ne brati.

Ker je bila sprejeta določba, da mora znati vsak odrasli priseljence čitati in pisati v svojem domaćem jeziku, pričakuje sedaj Ivan Šubić s svojo ženo Evo ter štirimi otroki, kojih najmlajši, Nikola, je bil rojen v Ameriki, deportacije. Družina je hrvaška ter je živel od leta 1913 pa do 1919 v Združenih državah, odkoder se je napotila le na kratek obisk v staro domovino. Družina pa je ostala tam daljše kot je domnevala in ko se je sedaj vrnila, je našla vrata Amerike zaprta in to radi določbe glede pisanja in čitanja.

Šubić je odpotoval v svojo domovino v decembru 1919, da uredi tam neko zapuščinsko zadevo. Prijatelji trdijo, da sta znala mož in žena prvotno pisati in čitati v hrvaškem jeziku, da pa sta medtem to pozabila.

Žena Šubića ima v Detroitu sedem bratov in pet sester, ki so vsi dobrostoječi ter si prihranili precej denarja. Pred nedavnim časom, ko je bila družina Šubić še zadržana na Ellis Islandu ter določena za deportacijo, je dobila od Rdečega križa pismo, v katerem se je glasilo, da družina Šubić ne bo pripuščena, ker ne zadošča določbam glede pisanja ni čitanja. V pismu se je glasilo nadalje:

Izhod iz zagate je mogoč. Pošljite takoj zapriščeno izjavo, da ste v stanu in voljni podpirati družino in da se Šubić, ki je star 35 let, obveže obiskovati šolo.

Sorodniki v Detroitu so stopili skupaj ter ponudili kot jamščino vse svoje posestvo v vrednosti \$100.000 in ena izmed sestra moža, ki je poročena z nekim policistom v Detroitu, po imenu Tomaž Filković, je poslala slednjega s tem affidavitom v New York. Šel je na Ellis Island ter formalno dvignil protest proti deportaciji. To pa ni prav nič pomagalo.

Filković je rekel priseljenškim uradnikom, da mu je žena strogo zabičila, da se ne sme vrniti domov brez družine Šubić.

Ker so bila njegova pravno dovoljena sredstva na Ellis Islandu izčrpana, je odpotoval policist v Washington, da se direktno obrne na komisarja Davisa.

Ne morem se vrniti domov. To je gotova stvar, — je rekel preplašeni policist.

FRANCOZI NISO NIČ VEČ TAKO ZAVESTNI

Pravijo, da res nimajo upanja, da bi kaj dobili od Nemcev, ki nočejo plačati sedaj.

Paris, Francija, 10. marca. — Listi, ki so razširjeni med dobrostoječimi razredi, razlagajo protestno izjavo nemškega kancelarja Fehrenbacha na tak način, da je ta izjava dokaz, da noče Nemčija plačati vojne odškodnine.

List "L'Intransigeant", ki je razširjen med maso naroda smatra vsled tega za potrebno pojasniti narodu, da vojaški koraki še ne pomenjajo, da bi dobila Francija od Nemcev denar.

Zasedli smo nadaljna tri nemška mesta, — piše list, — a nismo spravili v žep niti enega centa. — List tolaži svoje čitatelje s tem, da bodo vojaške operacije pozneje rodile sad, čeprav skuša Nemčija izmučiti svoje nasprotnike s tem, da ničesar ne dela.

List Temps ne more razumeti, zakaj se je odpoklicalo nemške poslanike v Parizu, Londonu in Bruslju. Nekoliko vznemirjen, pravi ta list:

Če hoče nemška vlada nadaljevati s pogajanjmi, zakaj je torej naenkrat odpoklicala zastopnike, ki govore v njenem imenu? Kaj je slepomišljenje in kaj resnica v spravijskih besedah dr. Simonsa in v tej gesti polovičnega spora z zavezniki?

Socijalistični listi so vznemirjeni radi izida okupacije nemškega ozemlja. Frossad se boji, da bi mogoče prišlo do pouličnih bojev. — Nekega lepega jutra bomo slišali, da so bili vpoklicani trije razredi naših vojakov, nato osem in nato bo prišla splošna mobilizacija, ki še vedno ne bo pomenjala vojne. Mi socijalisti izjavljamo, da ta vojna ni naša vojna. Dumolin pravi v istem listu:

Pravijo nam, da ni to nikakva vojna, vendar pa je to pričetek vojne. Jaz se že danes upiram. Jaz se obračam na udove, matere, sirote in pohabljenec. Mi ne bomo korakali.

ŠPANSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA SO POKOPALI

Madrid, Špansko, 10. aprila. — Danes so pokopali umorjenega španskega ministrskega predsednika Edvarda Data. Pogreb je bil čisto priprost. Predne so truplo odpeljali na pokopališče, je par ur težalo v poslanski zbornici.

CELA BOLJŠEVIŠKA RUSIJA VRE

V zadnjih poročilih se glasi, da je opaziti nemir v celi Rusiji. — Tri brigade boljševiskov prestopile.

London, Anglija, 10. marca. — Poročila iz Rusije glede revolucije proti vladi boljševiskov so še vedno temna ter si medsebojno nasprotujejo. V neki brzojavki, ki je prišla včeraj iz Helsingforsa, se glasi, da je objavila ruska agentura sporočilo, soglasno s katero je usoda Petrograda še vedno nedoločena in v kateri se zanikuje trditev, da imajo ustaši v rokah tri četrtine mesta. Glasi se, da so zasedli ustaši postojanke v mestu, katere so preje obkroževali topovi iz Kronstadta in da obstranjujejo mesto tudi boljševiske baterije, ki stoje v Bulkovo.

V nekem drugem sporočilu iz Helsingforsa se glasi, da je izbruhnil artilerijski dvoboj med posadko v trdnjavi Krasnoje Gorko ter številnimi oklopnimi vlaki in da ne morejo inozemski kurirji zapustiti Petrograda. Nadalje se glasi, da je bila trdnjava Petro-Pavlovsk močno poškodovana.

V neki brzojavki, ki je prišla iz Abo na Finskem v London, se glasi, da so otvorile baterije Kronstadta včeraj ogenj proti 7. boljševiski diviziji, ki napada revolucijske čete ev bližini Oranienbaum, na južni obali Finskega zaliva.

V nadaljnjem se glasi: — Vsa znamenja kažejo, da vre po celi Rusiji.

Riga, 10. marca. V semkaj došlih poročilih se trdi, da so v Moskvi odpadle tri boljševiske brigade ter stopile na stran ustašev. Ta korak vojakov je bil baje posledica izvanredno neugodnih razmer glede živil, ki prevladujejo v boljševiskem glavnem mestu.

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v stare domovino, mu še vedno lahko preskrbimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem oziru se obrnite na trdko:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York

ŽELEZNICE HOČEJO SKRČITI PLAČE

GIBANJU ZA SKRČENJE PLAČ SE JE PRIDRUŽILA TUDI — PENNSYLVANIA ŽELEZNICA, KI HOČE SEDAJ SKRČITI PLAČE VSEH USLUŽBENCEV.

Posamezne železniške družbe so pričele z bojem, da skrčijo plače, ki so dosegle svoj višek v času vojne. Tako se glasi v informacijah, katere je dobil Wall Street v New Yorku. Pennsylvania železnica se je včeraj pridružila temu gibanju ter storila korake, da skrči plače vseh svojih uslužbencev. Vsi železniški upravitelji izjavljajo, da so bili prisiljeni do tega koraka vsled vedno manjšega prometa v zadnjih mesecih in vsled dejstva, da so pričele druge industrije grdo gledati na plače, katere plačujejo železnice za delo, katero se v drugih strokah opravi za manjši denar.

Na tisoče železniških uslužbencev je bilo odloženih izza preteklega decembra in železnice so pričele krčiti svoje proračune, a sedaj se razmere dospele do točke, ko je treba skrčiti plače, ker bi drugače železnice same prišle v zadrego.

Odkar je železniški delavski svet ozmerjal železniške družbe, ki so prošile za odpravo narodnih dogovorov ter rekel izvrševalnim uradnikom železnice, naj razpravljajo glede vprašanja plač s svojimi uslužbenci kot določeno v transportacijski postavi, so generalni upravitelji večine železnice v iztočnem okraju objavili svojim neizurnim delavcem datum, na katerih se bo predložilo nove in nižje plačilne lestvice za razpravo.

Nekateri tozadevni sestanki so se vršili in upravitelji so predložili možen nove plačilne lestvice. V nobenem slučaju niso sprejeli zastopniki delavcev predlogov upraviteljev, temveč le izjavili, da bodo razmišljali o njih.

Med krajevnimi upravitelji železnice prevladuje splošno naziranje, da ne bo vsled novih skrčenih plač prišlo do nikakih obširnejših saavk ali delavskih nemirov, kajti pretečni večini uslužbencev je baje znano, da je kupčija slaba in da bo treba prej ali slej skrčiti plače. Ne domneva se, da bi plače padle na nivo, kot je obstajal pred vojno, a gotova skrčenja bodo brez dvoma obveljala. (To je res lepo! Delavci vedo, da je kupčija slaba in bodo takoj pripravljene sprejeti manjše plače. Vsako zvišanje, kadar je kupčija dobra in zaslužio železnice velikanske svote, pa so morali delavci pridobiti s stavkami in stradanjem, dokler ne prišljijo železnice, da jim povišajo plačo).

AMERIKANCI V NEMČIJI.

Washington D. C., 10. marca.

Ameriških čet ob Renu se ne bo porabilo kot kolektorje za carino, katero pobira komisija zavezničkov za carino. Kakorhitro so dospela poročila, da bo ustanovljena carinska črta ob Renu ter ob mostnih prečeljih, katera imajo zasedeni zavezniči in da se bo ob tej črti pobiralo carino za nemško izvozno in uvozno blago, so uradniki državnega departamenta takoj pozitivno izjavili da se ameriških čet ne bo uporabilo v ta namen.

Da se bo ustanovilo take carinske črte, sporoča general Allen na temelju brzojavk, katere je dobil od stran zavezniške komisije za Perensko. Tozadevno odločno je objavil Lloyd George kot načelnik zavezniške konference v Londonu.

ZDRASTVENO STANJE GRŠKE PRINCEZINJE.

Atene, Grško, 10. marca. — Zdravstveno stanje grške princezine Anastazije, ki je bila v ponedeljek operirana, se je toliko izboljšalo, da se je njen zdravnik, Amerikaneec dr. Alden Hoover, zamogel vrniti v Carigrad. Njena temperatura je normalna.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJEKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Gariškem in tudi na Notranjem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljave italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.40
100 lir	\$ 4.20
300 lir	\$12.00
500 lir	\$20.00
1000 lir	\$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam pošlani denar doseže v roka.

Denar nam je pošlati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

REVOLUCIJA, PODPRTA S FRANCOSKIM DENARJEM, BO KMALO KONČANA. — PRAVI LENIN.

London, Anglija, 10. marca. — V Moskvi se je začelo včeraj zborovanje desetega vseruskega kongresa. Kot glavni govornik je nastopil Nikolaj Lenin, ruski sovjetski ministrski predsednik. Navzočim je hotel dopovedati, da bo ustajala v Kronstadtu kmalo končana.

Med drugim je rekel naslednje: Ustaja, katero je Francija organizirala v zvezi z nekaterimi socialnimi revolucionarji, bo končana v par dneh. Kljub temu se pa moramo s pridom baviti z notranjim položajem sovjetske Rusije, ki je v teh dneh jako resen.

ŠTIRJE FILIPINCI UBITI.

Manila, Filipinsko otočje, 10. marca. — Tukaj so bili usmrčeni štirje Filipinci, enajst jih je bilo pa ranjenih, ko so navallili nanje gorjani s zastrupljenimi puščicami.

CARUSOVO ZDRAVSTVENO STANJE.

Včeraj je bilo pri slavnem tenoristu Carusu pet zdravnikov, ki so pa natančni preiskavi bolnika izdali naslednji bulten:

— V splošnem se njegovo zdravstveno stanje ni veliko izpremenilo.

BRIAND NOČE ANEKIRATI.

London, Anglija, 10. marca. — Na temelju komentarjev v francoskih listih, v katerih se namigava o nadaljnjem zasedanju nemških pokrajin je naprosil Lloyd George francoskega ministrskega predsednika Brianda za zagotovilo, da se ne namerava vprioriti nikake aneksije. Francoski listi so namreč menja, da bo imela ustanovitev carinskih črt za posledico popolno odločanje zasedenega ozemlja od ostale Nemčije.

Briand je izjavil na odločen način, da take misli ne obstajajo niti v "zadnjem koncu" glava odgovornih francoskih državnikov. Niti pet izmed stotih Francozov ne sanja o takih stvareh.

Lloyd George je dal nato izrazu svojemu zadovoljstvu nad izjavo francoskega ministrskega predsednika.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK BAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti ne ne priobčujemo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kralja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznane, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2676

Nadomestni kajzer.

Raymond Swing, ki je pisal iz Berlina na newyorški Herald, pripominja, da je v političnem oziru delo izgubilo svoj pomen in da je bila inicijativa v Nemčiji izročena ljudem, ki so trdni v svojem sklepu, da ne bodo živoreni imetja svojega razreda za plačanje narodnih dolgov. Do pred kratkim so Nemci izjavljali, da je plačanje dolga nemogoče. Sedaj pa so postali drznjeji in vsi kriče, da ne dolgujejo sploh ničesar.

Kar se tiče nemške odgovornosti, je ostali svet precej v soglasju in nemške metode v družbi z nemskimi rekordom tekmo preteklih šestih let so napotile večino ljudi k domnevanju, da bi Nemčija lahko plačala, če bi le hotela. Berlinski poročevalci londonskega Timesa je poslal svojo listo, ravno pred zadnjo londonsko konferenco, pregled ekonomskega položaja v Nemčiji. Ta položaj je našel presenetljivo ugodnim. Inozemska trgovina se je zelo povečala. V deželi sami se je podpisovalo kapital v velikih množinah in obstoječe industrijske in trgovske organizacije so se konsolidirale in kombinirale. Delo proizvajal v številnih slučajih hitreje kot pa pred vojno.

Od te povečane produkcije pa ne dobiva delo dosti. Različna vrednost marke doma in v inozemstvu omogočuje Nemčiji tekmovalnost na temelju pogovor, ki so ugodni zanj, ne da bi bilo treba pri tem slabo plačevati delavce. Podpora v živilih, ki so odgovorne za del vladnega deficita, izgledajo kot podpore za izdelovalce, da se tem potom dobavi ceneno delo ter lahko prodaja v inozemstvu za majhno ceno.

Kontrola nemške trgovine in industrije obnem z vedno naraščajočim vplivom na politično življenje v Nemčiji, prehaja počasi v roke majhne skupine zelo bogatih mož, med katerimi je Hugo Stinnes najbogatejši, najbolj zmogljiv in najbolj agresiven.

Če se čezre na nemški državni proračun, ki kaže primanjkljaj osemdesetih milijonov mark, boste gotovo mislili, da je brezupno pričakovati kaj od Nemčije. Angleški poročevalci pa soglasno le "fiktiven" ali namišljen. V primanjkljaj za tekoče leto so naprimer vključili celokupni stroški povratnega plačila za privatne nemške državljanke, kojih premoženje so zavezniki zaplenili. Zakaj je to vključeno v stroške enega samega leta, mesto da se to porazdeli na daljšo dobo in prav posebno sprico dejstva, da se taka plačila sploh še niso vsrčila? — vprašuje poročevalci.

Resnična slaba stran nemških finančnih tvoj na temeljih in višjih dolgovih ter v velikanskih izdajah papirnatega denarja. Na temelju mirovne pogodbe, katero so podpisali Nemci, pa pride reparacija ali vojna odškodnina v prvi vrsti vpostev, celo če bi bilo treba razveljaviti ali uničiti nemški narodni dolg. Mesto tega pa skušajo Nemci razveljaviti vojno odškodnino ter povečati narodni dolg z gotovimi ekstrapagacijami.

Z drugimi besedami rečeno je Nemčija brez dvoma v stanu plačati, kar dolguje zaveznikom. Potencialno ali možno bogatstvo je tukaj. Vprašanje je sedaj, ali naj se to bogastvo uporabi za zopetno zgrajenje Francije ali za nadaljno obogatitev Mr. Stinnesa in njegovih prijateljev, kojih ciljem mora nemški narod sedaj očitno služiti prav tako kot je služil ciljem Hohenzollernov leta 1914. To je, kar je prišlo iz polovičarske revolucije, iz revolucije, ki je temeljila v glavnem na trdnem prepričanju, da se bo Nemčija lahko izognila kazni za štiri leta divjanja in pustošenja, če se bo pognalo Hohenzollernne iz dežele.

Mr. Stinnes je nadomestilo za kajzerja ali kot bi rekel Nemec: Ersatz Kaiser.

Razkol med proletarijatom.

Razkol med socialisti in komunisti so izvršuje sedaj po vsem svetu. Doslej so bile še nekatere dežele, kjer so socialisti s komunisti vred tvorili enotno stranko, ki je predstavljala moč, pred katero so se tresle tudi močne meščanske vlade. Toda moskovska internacionala ni hotela več enotnih proletarskih strank, niti ne več enotnih strokovnih organizacij. Zahtevala je, da se jevo krilo nele popolnoma loči od desnice, temveč tudi od tkzv. "marksističnega centra". To je bila tudi vsebina prvih 21 moskovskih točk, o katerih se je že tolikrat razpravljalo. Dočim se je v Jugoslaviji v primeri z drugimi deželami razkol formalno izjavil še precej zgodaj in so se rane tega razkola vidno začele lečiti, se je v nekaterih drugih deželah razkol že le izvršil. Mogočna, neodvisna socialno-demokratska stranka v Nemčiji je razklna na dvojce: na Francoskem, v Švici, na Norveškem je istotako in v zadnjem času se je izvršil razkol v doslej enotni stranki nemških socialističnih demokratov na Češkoslovaškem in v Italiji. Vsi ti razkoli so žalostna posledica boljševskega doktrinarstva, žalostna tembolj, ker se razkol izvršuje ravno v časih, ko bi morala biti prva in glavna skrb vseh socialističnih struk, da stavi sedaj znova vstajajoči in organizirajoči se mednarodni reakciji enotno proletarsko fronto nasproti.

Metoda, ki so se je komunisti pri svojem propagandnem delu v vseh deželah posluževali, je nam vsem dobro znana metoda razdiranja, razarjanja, obljub in ubijanja strokovnih organizacij. Mi smo to krizo že preboleli, dočim jo proletarijat Francije, Nemčije in Italije še pravkar doživlja.

Značilno pri vseh razkilih je dejstvo, da so jih komunisti povzročili ne da bi imeli kolikaj tehničnih, aktualnih, politično-akcijskih povodov. To so storili tudi v deželah, kjer je doslej enotna stranka vseskozi že itak sama vedno stala v najostrejši in neizumrljivi opoziciji napram buržoaznim vladam, kakor na primer v Italiji. Lahko rečemo, da ni bilo zlepa socialistične stranke, ki bi ji glede na njeno radikalno taktiko mogla komunistična internacionala tako kmalu kaj očitati, kakor je bila ravno italijanska socialistična stranka. Različnost mnenj, ki je med vojno dala strankam drugih dežel mnogo opravka, je bila pri italijanskih socialistih že leta 1912 ob času tripolitske vojne rešena zadeva in že takrat so reformiste iz-

ključili iz stranke. In ker je Italija pozneje kakor druge države pogleda v svetovno vojno in se je italijanska socialistična stranka mogla ravnati že po izkušnjah, ki so jih socialistične stranke drugih dežel v prvih mesecih vojne napravile, je bila stranka do zadnjega člana enotna v boju zoper vojno politiko. "Social-patrotizma" italijanska stranka med vojno torej v resnici ni poznala. Po vojni pa je stranka šla še bolj na levo. V velikem delu Italije prevladuje še danes polfevdalni agrarni sistem, zoper katerega se upira poljedelski proletarijat malih zemljiških najemnikov in kolonov. Vsi del tega je v Italiji bolj kot v kateri koli drugi državi v srednji in zapadni Evropi dana možnost skupnega sodelovanja industrijskega in kmečkega proletarijata v slučajno revolucionarnega upora. Seratti je stranko dovedel tudi do tega, da je sprejela boljševsko doktrino, ali kljub temu je Moskva še ni pustila v miru, dokler je ni razbila.

Moskovska eksekutiva je zase zahtevala pravico, da predpisuje, kdaj da morajo Italijani vprijeti revolucijo in to revolucijo je hotela pripraviti na ta način, da je "kategorično" zahtevala izključitev nekaj najboljših čretikov, parlamentarcev, strokovnih vodij in združnikov iz stranke samo zato, ker se le-ti niso hoteli kratkoma odpovedati vsakršni miselni svobodi napram Moskvi. Seratti-ja, ki je v italijanski stranki pravzaprav sam dovedel komunistično misel, uc zmage in ki je še pred par meseci v Moskvi predsedoval kongresu komunistične internacionalne, so sedaj opsovali z "izdajalcem". In ker se je livorski strankin zbor z ogromno večino stavil ob Seratti-jevo stran in je odklenil zahteve moskovske eksekutivne, so "čisti" komunisti izstopili iz stranke in so si ustanovili svojo lastno! Torej celo še takrat, če tudi sprejme vse komunistične doktrine, nisi varen razkola, če se moskovskim diktatorjem ne pokoriš tudi v najmanjši taktični podrobnosti!

Kaj pomeni razkol, uči izkušnja. Francoski imperijalizem je glavna evropske kontrarevolucije. Vidimo, da ta imperijalizem ščiti vso evropsko reakcijo in pritiska k tlom proletarske revolucije, ne vidi mo pa, da bi ga francosko delavstvo pri tem kaj motilo, ker se že pol leta sem bavi izključno samo z medsebojnimi prepiri. In tako je povsod, kjer se izvrši razkol med proletarijatom: nečinnost in lastnih vrstah slabi moč proletarijata. Kapitalistični svet, omajan vsled vojne, je zrel, da pače toda proletarijat ne bo mogel krize, ki jo doživlja kapitalistični svet, izkoristiti, če uničuje v bratomornem boju samega sebe, mesto da bi vse svoje moči naperil proti kapitalizmu. Komunistični doktrinarizem, ki je razdel enotnost proletarijata, je torej le močna opora kapitalizmu.

Clevelandske novice.

V petek 4. marca se je vrnil iz naselbino, ki šteje preko 20,000 duš, jako slabo izpričevalo, ako ne more napolniti 300 do 400 sedežev ob taki kulturni prireditvi. Proizvajanje je bilo dobro in bi bilo brez dvoma še veliko boljše, če bi bila nazočnost večja, kajti praznim stolom je težko z navdušenjem igrati. Upati je pač, da bo slovenska javnost ta madež napravila ob prihodnji dani priliki.

Voz cestne železnice je zadel na Superior Ave. in 71. cesti v nedeljo 6. marca okoli 9. ure zvečer v avtomobil, v katerem se je vozila družina Serajer iz 7907 Maryland Ave. Mati Louise Serajer je bila na mestu ubita, dočim trije njeni otroci, vsi fantje, v starosti od 5 do 9 let, ter oče Tony Serajer so dobili le manjše poškodbe. Tony Serajer, ki je vozil, je zavil iz stranske ulice na Superior Ave. s precejšnjo hitrostjo in je prišel direktno pred Superior karo, ki je zagnala avtomobil na cestni tlak. Policija je odpeljala mater v mrtvašnico, otroke in očeta pa v bolnišnico.

Ognjegasec Konstantin Urbanovič, katerega je varnostni direktor Sprosty odslavlil iz službe radi malenkostnih vzrokov, se je obrnil na sodišče, da ono odloči, ali je ravnal direktor pravilno ali ne. To je storil potem, ko je civilna komisija, kateri je bila zaedva dana v razmotrivanje, odobrila korak direktorja Sprostega. Urbanovič je predsednik clevelandske unije ognjegaseev.

Dekliška M. družba priredi na velikonočno nedeljo v Knausovi Knausovi dvorani lepo zabavo z več igrami, petjem itd. Igralo se bo popoldne za otroke, zvečer pa za odrasle. Dekleta se marljivo pripravljajo za dober nastop. Igra se ponovi v nedeljo 17. aprila.

IZJEMNO STANJE V RUSIJI.

"Volja Rosiji" poroča iz Helsinkforsa: — Nasprotno zagotovitom osmega komunističnega kongresa sovjetov v Moskvi, da kmetje redno dobavljajo živila, je Lenin poslal vsem sovjetskim ljudom telegram, v katerem odredja, da se vsled nedobavljanja živil uvede vojno stanje, podaljša delavni čas, poostre določbe revolucionarnih tribunolov in poostrijo tozadavne kazenske določbe.

Koncert Zormanovega filharmoničnega orkestra, ki se je vršil v nedeljo 6. marca zvečer v Grdinovi dvorani, je bil uspeh in ni bil uspeh, kot se že vzame. Bil je uspešen moralno, ne pa materialno. Avdijsenca je bila sicer malo številna, toda zato pa je znala trud naše mlade glasbene organizacije tem bolj ceniti in je tako vsaj nekoliko nadomestila materialni nedostatek. Sicer je res, da časi, v katerih živimo, niso najbolj, in da je bilo tudi vreme neugodno, vendar pa moramo razne na ljubo priznati, da je za sistem, —

Peter Zgaga

Na svetu so pisane in nepisane postave.

Značilno je, da so nepisane veliko bolj v veljavi kot pa pisane. Tako naprimer ne more biti pa-pež človek, ki nima v sebi taške krvi.

Predsednik Združenih držav ne more biti nihče, kdor ni protestantovske vere.

Ime jugoslovanskega finančnega ministra se mora končevati na "ic".

Če bi se nepisana postava izpremenila v pisano, bi jo bilo lahko predrugačiti, tako pa žal ni mogoče.

Na svetu so vsakovrstne bolezni. Ena je na najhujša, ki se v zadnjem času jako loteva raznih držav.

Ime ji je "izem". Jugoslavija naprimer bolega na: federalizmu, separatizmu, partikularizmu, komunizmu, antisemitizmu in pesimizmu.

Optimizem je proti tem boleznim najboljšo zdravilo.

Mleko se je pocenilo za en cent pri krvrtu.

Kljub temu pa stane več kot sto procentov več kot prej.

Ne po smrti, v življenju je treba imeti ljudem nagrobne govore. Takle nagrobni govor bi namreč človeka bodisi poboljšal, bodisi bi mu pognal rdečico sramu v lice.

Cene sladkorju rastejo. Sladkorni trust sladi sebi življenje, nam ga pa greni.

Najboljši ameriški urednik, Arthur Brisbane, je napisal danes v svoji koloni "Today" naslednje besede:

"Določba bivšega generalnega pravnikarja dovoljuje zdravnikom prekrhovati bolnike, z vsakovrstnimi alkoholnimi pijanci.

To se pravi, da bo bogataš lahko dobil kar bo hotel in kolikor bo hotel, če se ni slučajno že prej preskrbel z dobrotami, ki jih prohibicija prepoveduje."

"Razni člani Wilsonove vlade, ki so pred kratkim odstopili, so vzeli seboj v svoja nova stanovanja velikanske zaloge žganja, šampanjca in drugih pijac."

To se je izvršilo potom vladne dovoljenja.

Prohibicija dovoljuje bogatim imeti pijaco, ter jo poljubno sečiti. Navaden delavec, otopel v svojem delu, ne sme in ne more imeti čaše piva. To pa navsezadnje ni presenetljivo, kajti to je bil namen prohibicijske postave. Če bi ne bilo jasno označeno, da bodo bogatini lahko pili, bi ne bila prohibicija nikdar uveljavljena."

Veluču Čegram se izgovarja, da ni nikdar nameraval v Čikago ostati. Zakaj je pa prinesel seboj vse mizarsko orodje? Ali je morda mislil delati stolec za vrhovnega vodjo Jednote, ki naj bi bil po njegovem mnenju Zakrajšek?

Washington nas je informiral, da so tekton januarja padle cene vsem življenjskim potrebščinam za tri procente.

Jaz nisem padca niti slisal niti čutil.

— Kaj? — se je pritoževal človek pri brivcu — celih petinsetdeset centov računane za brile. Lanskó leto je bilo vendar dvajset centov manj.

— Seveda — je odvrnil brivec — toda sedaj je doba razočaranj, v kateri se ljudem obrazi daljšajo.

Upor Wranglovih čet.

Časopisje poroča, da so se v Čaltidži nastanjeni Wranglovi kozaki uprli in razorožili oficirje. V Francoske čete so bile prisiljene postaviti strojne puške, nakar so Rusi pričeli streljati in ustrelili 10 Senegalcev in 2 francoska oficirja, 20 domačih vojakov pa so ranili. Končno se je posrečilo vendar Francozom, da so obkolili taborišče in razorožili kozake.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni združnik:
Dr. JOS. P. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porečni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravni odbor:
VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 F. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačice se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porečnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprila naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda najbližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8. člani ali članicami.

Turško vprašanje.

Te dni se je končalo posvetovanje velesil (brez Amerike) v Parizu. Šlo je za odškodnino, ki naj jo plača Nemčija. Francija se je že bila bala, da Angleži ne bodo za veliko odškodnino. Stari Lloyd George je vendar pristal na to, da plača Nemčija 226 milijard zlatih mark do leta 1926. Če bi se Nemčija kurjala, zasede ententa nova nemška ozemlja. Nemčija se bo morala vdati.

Boljšje kot Nemčiji se godi Turčiji. S Turčijo je sicer ententa sklenila mir 10. avgusta v Sevresu. A turški narodni vojski, ki jih vodi odločni Kemal paša, bivši branitelj Dardanel, ne priznajo priznajo tega miru. Po sevrškem miru bi morala dati Turčija Tracijo in Gallipolis ter Smyrno z okolico in otoki v Egejskem morju Grčiji. Morsko ožino ob Marmarskem morju bi morala prepustiti kontroli entente. Dalje bi morala Turčija priznati neodvisnost Armenije in Hedžasa (Arabije) ter se odpovedati praviciam v Siriji, Palestini in Mezopotamiji, ki bi si jih razdelili Francozi in Angleži. Končno bi se morala priznati interesno sfero za Italijo v Mali Aziji od Adalije do Konije ter Francozom od Cilicije do blizu Trapezunta. Za zandarija si je mislila ententa v Mali Aziji Grke. Kemal pa je Grke preupal, tako da se komaj drže v Smyrni. Francozi pa imajo zasedeno Cilicijo. Francoska javnost pravi, da so bili Grki dobri, dokler je vladal Venizelos, odkar pa je prišel nazaj kralj Konstantin, gre Grkom slabo in ententa se je začela umikati. Francozi pravijo, da jih vojaka v Orientu preveč stane. Amerike ni več zraven, Angleži pa se bojé vstaje v Indiji, Perziji, Mezopotamiji in Egiptu. Zato je konferenca sklenila, da polkile Grke in Turke v London, da se napravi nov turški mir, v katerem bo Grčija izgubila sevrške ugodnosti. Turki se veselje te zmage in so voljni poslati takoj delegate v London, Kemal pa se povrh zahteva, da morajo prej Francozi in Grki zapustiti Malo Azijo. Grki seve še protestirajo proti spremembam.

Jugoslavija in Bolgarija pa bi lahko načeli vprašanje glede Tracije, ki ima poleg Grkov tudi srbsko in bolgarsko prebivalstvo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecm naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je preminul dne 1. marca 1921 po dolgi bolezni naš preljubljeni sin

TONY

v starosti 9 let in 9 mesecev. Pokopani je na katoliškem pokopališču v Stamfordu, N. Y.

Tem potom se najlepše zahvalim družini Švigelj, ki so nas tolažili v tej težki uri in položili ranjkenmu na krsto krasni šopek cvetlice.

Naj mi bo lahka ameriška zemlja!

Zalujoci ostali:
Martin Jeršič, oče.

Angela Jeršič, roj. Vihtelič, mati.

Louis, brat.

Helen, Stephan in Jenny, sestre.

R. D. 44, Bloomville, N. Y.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnuga sreca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da mi je nemila smrt zveljevala moje preljubljene soproge

ANTONIJE FRANK,

ki je za vedno zaspala v torek 1. marca 1921. Ranjka se je pisala pred moštvo Antojija Škerl in bila doma iz vasi Čelje pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Bila je članica društva Jadranska Vila št. 178.

Lepa hvala vsem za krasne vence, katere ste podarili pokojnici v zadnji prijateljski spomin. Posebna hvala pa Jožetu Želcu za njegov trud in požrtvovalnost pri ureditvi pogrebnega programa.

Najlepša hvala Ivanu Lužar, ki me je tolažila v dnevih žalosti in ki je mnogo truda prestala s pokojnico ob času njene bolezni. Hvala tudi vsem onim, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku na svetodvor.

Moja nepozabna soproga pa počiva v miru, lahka naj ti bo zemlja!

Zalujoci ostali:
Jakob Frank, soproga.

Antonija in Alojzij, Frank,

hčerka in sin.

1029 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

(11-12-21)

Skandinavski zdravi razum in prohibicija.

ŠVEDSKA IN NORVEŠKA SE OZIRATA NA ČLOVEŠKA BITJA KOT NA ONA IZ KRVI IN MESA. — EVROPEJCI SE OUDILJO, DA JE AMERIKA SPUSTILA SILE, KI POVZROČAJO CELO ORGIJO KRŠENJA POSTAVE TER POSPEŠUJEJO NEMIR.

Poročja Wirt W. Barnitz.

Skandinavija je zelo razsoden in zdrav del sveta. Švedska in Norveška, ki zavzemata pretežno del ozemlja v tem kotu sveta, sta dokazali v zadnjih letih, da sta dobro umirjena naroda v več kot enem oziru. Svoj sijajni zdravi razum in narodno umirjenost pa sta ta dva naroda predvsem pokazala z načinom, kako sta se lotila skrajno težavnega problema omejitve porabe alkoholnih pijač. Mesto da bi fanatično planila v brezmišeln in brezpomembno prohibicijsko postavbo, sta se hladno in z globokimi in zdravimi preudarki lotila izdelanja neke vrste regulacije v prodaji in porabi alkoholnih pijač. Vse to pa je imelo dejanski za posledico obširno moralno izboljšanje ravno iste vrste, o kateri so sanjali ameriški prohibicionisti tekem zadnjih starih ali petih desetletij.

Tako Švedska kot Norveška se ozirata na ljudi kot na človeška bitja iz krvi in mesa ter vzmeta človeka za natančno takega kot je v resnici. Mesto da bi napravili veliko napako ter domnevali, da je mogoče ustvariti Utopijo preko noči ter proizvesti neke vrste idealistično deželo z enim nihanjem roke, se ozirata pošteno na dejanske razmere kot prevladujejo pri tej stari zemlji ter sta vsled tega deležni tudi resničnih in trajnih uspehov. Razvete pa ne uveljavljata nikake zakonodaje — in to je z nasega ameriškega stališča največ vredno, ki bi direktno oropala posameznika njegove največje in od Boga mu dane pravice primerne osebnosti.

Ko pa sta storili to, nista izgubili iz vidika dejstva, da se pripravljajo človeka do lastnega in privatnega izdelovanja, če se ga popolnoma oropa najbolj močnih pijač. Skandinavi so dobro izobraženi ljudje ter vedo, da bo človek uspešno našel pota in sredstva za izdelovanje še veliko močnejših žganih pijač kot jih proizvajajo distilerije, dokler bo v stanu dobiti snovi za tako proizvajanje. Vedo dobro, da je zelo lahko napraviti fermentirano majso ali snov in da je prav tako lahko stvar spraviti ta material skozi aparat, ki je zelo enostaven in katerega lahko napravi vsakdo sam. Vsled tega se ozirajo na položaj kot dejanski obstaja ter dovolijo vsakemu par kvartov najboljkega in najmočnejšega žganja na mesec.

Čeprav je položaj na Švedskem tak, kot smo ga tukaj opisali, boste vendar prišli do prepričanja, da so Švedi zmeren narod. Našli boste ljudi, zadovoljne in srečne, brez razrednega boja, ki kateremu največ pripomore dejstvo, da ne more ubogi človek dobiti tega, kar si lahko privoščijo bogati. Ter nadalje tudi dejstvo, da ni ubogi človek v stanu dobiti svoje pive. Le malo takih najdemo, ki bi se posluževali omamljivih sredstev ali drugih, ki bi pili lasne tonike ali katerikoli stvar, vsebujočo alkohol. — Isten ali drugi.

Nikjer ne morete videti slučajev slepote, ki je posledica zauživanja lesnega alkohola ali smrtnih slučajev vsled zauživanja lesnega alkohola, kar se tako pogosto dogaja v naši lastni Ameriki. Ne boste opazili starodavne fotopastve, ki je bilo oživiljeno vsled bede prohibicije in ne boste našli na celi trope bootleggerjev, ki prodajajo svojo robo v vsakem temnem kotu ter na vse mogoče načine, katere si more izmisliti človeški duh. Z eno besedo rečeno ne boste našli na Švedskem nobenega iz številnih zlov, ki so se pojavili v Ameriki kot se pojavijo glive na vlažnih in mračnih mestih.

Švedi so zelo neodvisen in zelo demokratičen narod. Nikjer ni bilo dejanski podvržen feudalnemu sistemu, ki je zavlačeval nastek bolj liberalnih političnih idealov v tako številnih drugih evropskih deželah ter so vsled tega predstavljali ter prvoobratili vseh onih stvari, ki imajo za predmet osebnostno svobodo v najširšem pomenu besede. Ko je prišlo tako do tega, da se izdela načrt za omejitve prodaje in porabe opojnih pijač, so imeli pred seboj ta ideal osebnosti pravice in osebnostne svobode ter postopali tudi temu primerno.

V prvi vrsti je prišlo v postev vprašanje vina. Knalu so prišli do zaključka, da je vsaka stvar v tem pogledu varna in zdrava in da bi prepoved vina pomenjala od prvega pričetka poraz cilja, katerega so imeli v mislih. Kot zdrav in pametni ljudje so sklenili, da morajo ostati celi seznam vin nedotaknjen in vsled tega so ostala dovoljena tudi najtežja vina in šampanjec katerekoli vrste. O pivu, tudi o najbolj močni vrsti piva, pa se sploh ni razpravljalo, kajti pivo se smatra za neizmerno boljšo pijačo pri obedah kot pa kavo ali čaj, kajti v stanu je storiti človeškemu telesu veliko manj škode kot pa kava ali čaj. Voda je dobra med obedi. — pravijo Švedi. — a človek mora imeti svoje vino, pivo ali kavo pri obedah, če hoče, da njegova prebava primerno funkcionira.

Mogoče zauživajo Švedi večjo množino vin pri svojih obedah kot je njim absolutno potrebno z njih lastnega stališča. Treba pa je pomisliti, da verjetno v dobro življenje in v življenje na pravilni način. Pogosto pričnemo svoj obed z žganjem ter ga zaključimo s preslajšano sladkim švedskim puncem. Teh pijač pa ne smatramo absolutno potrebnim za zdravje ali dobro prebavo in kadar pride do alkoholnih pijač najmočnejše vrste, so vedno pripravljene na omejitve.

Ker ima človeški rod vsepovsod nekatere, ki kršijo postavo na ta ali oni način, ima tudi Švedska smpatna kak sporadičen slučaj runajanja. V hribih je našli včasih kakšnega človeka, ki se skuša preživljati s tem, da ostane pri državi za davke, a to ne velja le za hribovce na Švedskem, temveč po vsem svetu.

Sponinjam se na obravnavo proti nekemu munajnarju v gornjem delu slikovite Delecarije, kateri sem prisostvoval nekoga popoldne. Hodil sem po lepi vasi Orsa, ko sem prišel do okrajnega občista. Tam je bilo opaziti nenavadno živahnost in ko so mi pojasnili vzrok tega, sem odšel v sodno dvorano, kjer je bilo zbranih dosti poslušalcev.

Sodnik, še mlad mož, ki je mogoče pred par leti zapustil vseniščev v Upsali, je sedel na čelu dolge mize, krog katere so sedeli zbrani člani porote, slični povsem tipom porotnikov kot jih je videti v Ameriki pri porotnih obravnavah.

Resno so poslušali izjavljanja zagovornika ter nato odšli iz dvorane, ko jim je sodnik rekel par besed. Pozneje sem izvedel, da je do bil munajnar pet mesecev časa za premišljevanje o svoji nedovoljeni trgovini v okrajni ječi v Orsi. Nadalje sem bil informiran, da je bil to edini slučaj te vrste v dveh letih.

Knalu potem ko sem se vrnil v Stockholm, sem sedel v čitalnici Grand hotela. Nek švedski Amerikane, katerega sem poznal in ki je prišel domov na obisk, je prišel notri ter sedel poleg mene.

— Well, — je rekel, — zapazil sem, da je prohibicija vir več kot ene zadrege v Združenih državah ravno sedaj in dobro, o katerem se je domnevalo, da bo posledica prohibicije, se neče pokazati. Ljudje, tukaj pa so uspešni, ker se poslužujejo zdravega razuma pri urejanju prodaje opojnih pijač.

— To je resnično, — je rekel neki prijatelj, ki je slučajno prišel minito ter haju zapazil. — Mi Švedi smo vajeni vsiti stvari na tak način, da v resnici kaj dosežemo. Kaj se je zgodilo v Ameriki pred kratkim? Ali hočete popolnoma potisniti na stran svojo sijajno ustavo s tem, da dovoljgate uničenje bistvene temelje te ustave?

— Prav tako izgleda, — sem odvrnil jaz.

— Ali ste vi Amerikanci kdaj pomislili, kako orgijo kršenja postav proizvajajo vaša vrsta prohibicije in to v najslabšem času, ko bi se moral vsak korak obračati proti tokom nemira ter upoštevanju postav, ki gredo sedaj preko zemlje?

Zadel je na skrajno važno točko, ko je opomnil na to dejstvo. Stavil je vprašanje, katero sem slišal zopet in zopet. Noben misleci Evropejec ne more razumeti, zakaj smo mi v Združenih državah ta

ko pripravljene prispevati k svetovnemu nemiru s tem, da dovolimo fanatični prohibiciji nastopiti ravno v najslabšem času.

Teh pripomb inozemcev ni smatrali toliko za kritiko kot za izraz mnenja, katero so si ustvarili glede naše fanatične bedastosti. Vsaka dežela na svetu se ozira sedaj na Združene države ter prosi od njih vodstvo in pomoč. Predvsem pa se nas smatra za narod, ki je edini v stanu v sedanjem času ustaliti zemljo. Vsled tega so ljudje in narodi presenečeni, ko vidijo, da spuščamo z vajeti sile, ki bodo preje pospešile kot pa zadržale nemir, katerega je opaziti po vsem svetu. Moja bilježnica vsebuje številne nadaljnjše pripombe številnih odličnih ljudi iz severne Evrope, ki so približno slične vsebine kot navedene. Kadar pride pogovor na prohibicijo, je njih naziranje vedno tako kot smo ga opisali.

Norvežani imajo nekoliko več skupnih tal z nami v zadevi omejitve porabe alkohola kot jih imajo Švedi. Prav kot na Švedskem, imajo tudi na Norveškem dobra vina in piva, a le lahka vina. Zganje, rum, brandy in vse druge močne pijače so popolnoma prepovedane. S pomočjo zdravniškega recepta pa ni težko dobiti tudi take vrste pijač in brez dvoma ni nikakih absurdno visokih davkov na alkohol kot pri nas v Združenih državah, kjer je majhnim lekarnarjem, posebno onim na deželi, popolnoma nemogoče imeti v zalogi žganje v zdravilne svrhe.

Celo na Norveškem, kjer so močne žgane pijače prepovedane, pa ni opaziti nikakega kršenja postav in nikake moralne konfuzije kot jo je najti vsepovsod v družini državah. Delavce vam bo povedal, da je vesel, da ima lahko svoje močno pivo in vino in čeprav bi rad videl, da bi se vrnilo žganje, je vendar zadovoljen z milejšimi pijačami.

Upravitelj nekega velikega industrijskega podjetja mi je povedal, da je norveški delavec preveč demokratičen in da preveč ljubi svojo osebnostno svobodo, da bi si pustil vsiliti prohibicijo. Rekel je nadalje, da bi resigniral v slučaju, da bi bila uveljavljena polna prohibicija na Norveškem, kajti prepričan je, da bi ne mogel v takem slučaju izhajati s svojimi ljudmi. Glede Amerike pa je rekel naslednje:

— Ali ne mislite, da je precejšen del delavskega nemira v Ameriki pripisovati vaši prohibiciji? Jaz seveda nisem nikak sodnik, vendar pa sem prepričan, da je to vir nekaterih zadržev, v katerih se nahajate. Vem, da bi preiskava potrdila resničnost mojih besed.

Namen tega članka pa ni pojasniti, kaj mislijo Švedi, Norvežani ali drugi o nas Amerikane. Skušali smo le dokazati, da so Švedi in Norvežani z uporabo trezne pameti in zdravega razuma pri omejitvi porabe opojnih pijač dosegli več praktičnih uspehov kot pa mi Amerikanci, ki smo se vrgli brez razmisleka v naročje bedaste in neizvedljive prohibicije.

Aneksijska proslava v Julijiski Benečiji.

Gorica, 6. februarja. Po glasovih iz Trsta je bilo sediti, da se aneksijska proslava v Julijiski Benečiji odloži za dalje časa, saj se ter se morila čez mesec dni ali še kasneje proslavi aneksija na kar mogoče najslajnejši način.

Zadnje dni pa se je na tihoma doletelo, da se proslava samo za Trst odloži, drugo ozemlja pa proslavi aneksijo dne 6. februarja. V soboto šele so proglasili iz Gorice, da bo v nedeljo aneksijska proslava. Priredili so vlake in prišlo je v mesto mnogo ljudi sicer, nikakor pa ne toliko, kakor se je mislilo, kajti treba vpoštevati, da tudi velik del italijanskega, predvsem furlanskega ljudstva, ki ni ma prav nobene volje, ogrevati se za aneksijo, ki je vrgla že sedaj na tisoče in tisoče regnikov v deželo, kjer odjemljejo domačinom kruh izpred ust. Kaj šele bo! Po ulicah in cestah je bilo obilo radovednežev, proslavljalce pa so tvorili Italijani, tisti ljudje, ki so komaj čakali, da pride dan njihovega maščevanja nad — Jugoslovani. Avstrijski režim na jugu jih je tako vzgajal in tako so vzrastle v sovraštvo proti nam. Ti ljudje, iz katerih so se rekrutirali tudi fašisti, so imeli večraj svoj dan. "Ščavi" so sedaj naši! Sedaj jih bomo! Pa jih ne bodo, ker Jugoslovani se zavedajo sedanjih časov in se ne dajejo potepati.

Aneksijska proslava v znamenju karnevala jim ni prav nič imponirala, marveč le podkrepila jih je v njihovi obrambi. Ako smatrajo Italijani in Italijanski aneksijsko proslavo za predpustno prireditve, se vidi, da ne polagajo na pridobitev Primorja v resnici omejene velike važnosti, katere so sicer polni italijanski nacionalistični listi, in da ne verujejo v tisto tako poudarjano priključitev "per sempre"...

Gorica je bila večeraj svečano odeta in Trstnik poln ljudstva, zastav, peš je bil tam, vzklikal, godbe so svirale, topovi so pokali ob 10. uropoldne pa je bila slovesno proglašena aneksija "Julijiske Benečije" k italijanskemu kraljestvu. Na municipiju so odkrili spominsko ploščo Goricanom, ki se padli za "odrešenje" dežele, na pokopališču so se poklonili tó junakom. V mestnem vrhu so opoldne svirale godbe, popoldne pa je šel sprevod s Trstnika na divjaški športni prostor, kjer so bili razne tekme in igre. Zvečer je bila razsvetljava, grad v umetniških ognjih, v gledališču ples. Torej ob predpustnega razveseljevanja, katero je prevladovalo na aneksijsko proslavo. Sloveči so povedali že naprej svoje stališče npram aneksijskim proslavam, ustanovili so svoj obrambni sklad

Nov ogrski zunanji minist.

Dr. Graf, bivši ogrski poslanik na Dunaju, je bil imenovan za ministra zunanjih zadev.

Usoda poslanikov.

Zastopnik sovjetske vlade v Berlinu Viktor Kopp je bil pozvan, naj se povrne v Rusijo. Boljševiki niso zadovoljni z njegovim delovanjem, še manj pa z uspehi njegovega delovanja v politiki.

Proslava odklovanja Belgrada.

Na banketu v Belgradu je imel general Franchet d'Esperay nastopil govor: "Gospod predsednik! Sprejem, ki mi ga je pripravilo vaše mesto, je bil nenavadno časten. Veljal je francoski vojski, katero predstavljam jaz. Vesel sem, da se nahajam v okrilju glavnega mesta naroda, ki se je po tolikih stoletjih trpljenja in junaštva ujednil in se združil okrog staroslavne družine Karlojorgjevičev. S spoštovanjem pozdravljam Njeg. Vel. kralja Petra, junškega borila iz leta 1870 na ravninah Loire in leta 1875 na hercegovski planini, janku železnega značaja, ki je v najbolj kritičnih časih vzdržal zavnotežje. Klanjam se Nj. Vis. prestolonasledniku Aleksandru in dvignem svojo čašo v čast prestolnici države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dragi tovariši! Z veseljem sem sprejel nalogo, da ponese Vamemu mestu častno odklovanje Francije. Najbolj me veseli pri izvrševanju te misije to, da se nahajam med zastopniki slavne srbske vojske, ki sem jo znal ceniti na bojnem polju in na katero me odslej veže visoko dostojanstvo, v katero me je izvolil povzdigniti regent Aleksander. Našel sem Vas žalostne radi smrti vojvode Mišića. Vendar vojvoda Mišić se je smatral srečnega, da je doživel čas, ko se je njegova domovina rešila sovražnika, ki je proti Vamemu glavnemu mestu napelil prvi ogenj svetovne vojne. Leta 1914 je vaša vojska sama vzdržala naval avstro-ogrske armade, ki jo je nadkrilila, bodisi po številu bodisi po orožju. Vojvoda Putnik je bil lahko ponosen na dve svoji veliki zmagi: eno na Čar-planini in eno na bregovih Rupa, ki je za dolgo časa zadržala sovražni naval. Nemci so morali pripeljati novih čet in Vas napasti iz zaledja, da so mogli zlomiti Vas odpor z veliko močjo. Neizmerna energija Vašega suverena, kralja Petra, je umela obvladati vse težkote, da je bilo mogoče vkorakati v Albano. Po reorganizaciji je mogla Vaša vojska na Kajmak-Chalumu zopet pričeti vojno in zavzeti Bitolj. Tedaj so tudi Bolgari obetili moč Vaše vojske. Ko so dne 15. septembra 1918 francosko-srbske čete z bratskim elanom in pod mojim vodstvom zavzele Yriovo, Dobro-polje in Veternik in otvo-

rite vrata v domovino je bila vsa vojska elektrizirana vsled navdušenega poziva princa Aleksandra, vrgla se je nad sovražnika z navdušenjem, ki ga je zmogla samo srbska vojska. Srbija je bila osvobodena v šestih tednih in odpor osrednjih veselij je bil zlomljen. V veliko srečo si štejem, da sem Vam mogel zapovedovati tekmo te epopeje in da sem mogel imeti okrog sebe take vojske, kakor so bili vojvoda Mišić, vojvoda Stefanović in vojvoda Pečić. Če so Francozi in Srbi skupno izvajali take zmage, nikoli ne bo mogoče streti take zmage, nikoli ne bo mogoče streti vezi, ki so nas tedaj združile. Dvigam čašo na zdravje srbski vojski in srbskim častnikom".

Tajna boljševiška organizacija v Parizu.

Aretacija jugoslovanskih študentov, ki so širili boljševiške ideje in pripadali organizaciji.

Iz Pariza se poroča, da je ondot na policijo odkrila tajno boljševiško organizacijo. Njen šef je neki Abramović, ki je češkoslovanski državljani in je prišel v Pariz pred devetimi meseci pod imenom dr. Zalevskega. On je še zelo mlad pa jako inteligenten ter intimen prijatelj Trockega. Pozna natančno politično situacijo v celi Evropi in je bil na kongresu socialistične stranke v Toursu, da potem Leninu in Trockemu poroča o razpoloženju francoskih tovarišev. Policija ga je aretirala v Niziji skupaj z njegovo prijateljico Selmo Bertin z Dunaja in desetmesečnim otročkom.

Pri Abramoviću so našli znamenek več članov tajne boljševiške organizacije v Parizu, ki so večnoma Slovani in poljski Židje. Skoro vsi so stanovali v ulici Anthony v ulici Madefaine, med njimi tudi nekaj Jugoslovancev. Policija je 14 oseb aretirala, med njimi nekaj srbskih študentov. V vili so našli načrt za sovjetsko organizacijo v Franciji, veliko propagandistične literature in potvorenjene potne listine. Družba je bila v tesnem stiku z Moskvo.

Hišne preiskave so se vršile tudi v Bordeauxu. Prišli so na sled nekemu krožku, katerega vodita 2

profesorja in ki šteje v svoji sredici same inteligente. Tudi med delavci obstaja taka organizacija, ki ima komunistična predavanja. Večina aretiranih tako v Parizu kakor v Bordeauxu je bila zopet izpuščena na svobodo; pač pa pridržijo Abramoviča in njegovo nezakonsko ženo.

WASS WASS WASS WASS WASS WASS

VABILO

Veliko Plesno Veselelo z Igro

"KMET HEROD ali GORJE MU KI PIJDE DIJAKOM V ROKE". (Burka s petjem v 2. dejanju.)

Tempotom se uljudno vabi rojake in rojakinje iz bližine in daljine okolice, da se v občinu številu vdeležijo te veselice.

Veseli prireditelji: SLOVENSKI DELAVSKI DOM na Moxham - Johnstonu, Pa. dne drugega aprila 1921.

Začetek ob sedmi uri zvečer. Za vse potrebne preskrbi za to imenovani odbor.

Za obdani obisk na ta večer se že vnaprej zahvaljujemo.

Vstopnina za moške 50c., za ženske 15c.

Direktorij.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

Zaustropljenje krvnih žil zdravi dr. prof. Erlich. Če imate mraz ali murg, če po telesu, v glavi, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izboljšajte vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalaga.

Vse možne bolezni zdravim po o-krajanju metode. Kakor hitro opazite da vam prenehajo zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom zopet povrnil.

Hydrosool ali vodno kloro zdravim v 36 urah in steer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in vseh tudi pri puščanju vode, zdravim v 60 minutah.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline, artritide, škrofile in druge bolezni, ki nastanejo v drugem delu telesa, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravilni rabijo tolače, da vas razumejo. Jaz znam to iz staroga kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavskih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 2.

Naturalizacija.

Ves ta čas so se omejevali Angličani na opek pas ob obali, čeprav so zahtevali zase severozahodni del kontinenta na temelju razkritih. Monarhični interesi so se takrat pojavili med parodi, in angleške ladje so krizarile vse po svetu. Dobričkanska trgovska potovanja so bila vzpostavljena v Ameriki in to je ustvarilo željo, da se ustanovi stalne naselbine. Angleška kraljica Elizabeta je dala Sir Walter Raleighu patent za velik kos zemlje, katero je imenoval na čast Virginije. Ta kraljica je bila znana kot "deviška" kraljica.

Številni so bili poskusi in številna izjavitelja, da se se ustanovi kolonije. Mesto da bi obdelovali zemljo, so porabljali čas z iskanjem glata. Po smrti kraljice Elizabete je James I. razdelil to ozemlje v Severno in Južno Virginijo. Severno Virginijo je dal Plymouth kompaniji, južno pa Londonski kompaniji. Prva stalna angleška naselbina je bila oživetovljena v Jamestownu, Južno Virginijo, leta 1607. Čarter, katerega je dal kralj tem kompanijam, je delal življenje za koloniste hvarredno naporno. Nobene besede niso imele pri vladu. Zaukali so jina celo uspehe njih individualnega dela v trgovini in industriji. Dobčki so odhajali v skupni sklad in svet. Imenovan od kralja, je kontroliral vse zadeve. Nizozemski narod bi kazal nobenega velikega zanimanja za raziskave v Novem svetu do leta 1609, ko je kapitan Henry Hudson, Anglec v nizozemski ali holandski službi, prišel v sedanje newyorško pristanišče in razkril reko, ki nosi njegovo ime. Zauzeval so zase vso to pokrajino, segajočo severno do Massachusettsa. Pokrajina je dobila ime Nova Nizozemska (New Netherland). Čeprav ni bilo nobene naselbine do leta 1613, ko se je zgradilo par koč na Manhattan otoku, katerega so kupili Nizozemci od Indijancev za \$24.00 iz tega se je razvil novoangleško mesto na svetu. (New York). Prišla se je precej obširna trgovina z Indijanci, ki je predmet je bila kožuhovina in leta 1615 je bila ustanovljena trgovska postojanka. Zahtev je bil starih narodov, ko seveda nasprotovale druga družini in to je povzročilo dosti zadržev, kajti naselbine so se sedaj hitro večale in množile. Majhna tolpa angleških Pilgrimov, ki je skušala najti prostost in od-

pomoč od verskega zasledovanja, se je izkrala v Massachusetts dne 20. decembra 1620 ter ustanovila Plymouth. Deset let pozneje je bil ustanovljen Boston.

Več kot eno stoletje so se angleški kolonisti borili proti Francozom, Špancem in Indijancem, dokler se jim ni posrečilo pridobiti si tržno stališče, ne le ob obali, temveč tudi naprej v notranost dežele. Večina priseljencev je bila angleškega izvora, in obhajalo je trinajst kolonij, namreč Massachusetts, Connecticut, New York, Rhode Island, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, South Carolina, North Carolina in Georgia. Vse te kolonije so postale odvisne od Anglije. Guvernerje je imenoval kralj. Postave je s silo izvedel angleški parlament, posebno navigacijsko postavbo iz leta 1690, ki je izsilila uporabo angleških fadjev in trgovini. Velikanski davki so bili nalozeni na skoro vsako stvar, — in v nekaterih kolonijah je bila neoprednost k angleški cerkvi vzrok težke kazni ali davka. Kolonisti so postajali vedno bolj in bolj nezadovoljni. Niti več prostosti niso imeli tukaj kot doma in mislili so, da so upravičeni do svobode in vladu.

V Virginiji je nekaj priseljencev, katerim je pomagal guverner, zbralo skupaj par nadaljnjih deset 30. julija 1619 in ti so uveljavili večje število postav, katere bi morala potrditi Anglija, dočim, naj bi bila vsaka postava, avtorizirana v Angliji, podložena odobrenju istih mož. To je bilo dejanski prvo zakonodajno zastopstvo, ki se je kdaj zbralo v Ameriki. Leta 1621 so bili ti privilegiji inkorporirani v pisani ustavi in Virginija je postala skoro neodvisna.

Tobak je rasel v velikih množinah in leta 1619 je privedla neka nizozemska ladja nad dvajset črncev, katere je prodal Institutu plantaz, da pomagajo pri sajenju tobaka. V onem času je bila videti to je majhna zadeva, a je postala pozneje glavni vzrok največjega boja v zgodovini Združenih držav, namreč Državljanske vojne.

(Nadaljevanje sledi.)

ŽENSKA VOJNA.

Egodišinski roman. — Frao coski spisal Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

54

(Nadačjevanje.)

— In za koliko denarja gre pri tem?
— Za štiri tisoč liber.
— Katere hočete dvigniti?
— Ne, katere moram plačati.
— Vašemu odvjetniku?
— Popolnoma pravilno.
— Za dobljen proces?
— Ne, za izgubljenega.
— V resnici, to je vredno pomisleka... Štiri tisoč liber.
— Štiri tisoč liber, da.
— To je ravno svoja, katero bi morali plačati, če bi bil gospod pripravljen nadomestiti vašo osebno službo z najemniki.
— Za vraga! Jaz lahko dobi namestnika za sto dolarjev.
— Namestnika za vas, ki sedite na moli in ki poznate vse postave kraljevine? Ne, gospod. Sto dolarjev bi pač zadostovalo za navadnega človeka, a če bi mi računali le z navadnimi ljudmi, bi se nam ne zdelo vredno konkurirati s kraljem. Mi rabimo ljudi vašega ugleda, vašega dostojanstva in vaših zaslug. Le nikarte se tako pohajkati. Meni se zdi, da ste še vedno vredni štiri tisoč dolarjev.
— Že vidim, kaj hočete, — je vzklil meščan. — To je rop z oboroženo silo.
— Gospod moj, nikarte nas razžaliti, — je rekel Cauvignae. — V povračilo za to žalitev bi vas dal dreti pri živem telesu, če bi ne bilo za to, da ohranimo dober sloves armadi gospoda princa. Ne, gospod moj, le dajte sem onih štirih tisoč liber. Nikarte smatrati tega za izsiljevanje, temveč za pomoč v stiski.
— In kdo bo plačal mojega odvjetnika?
— Mi.
— Vi? Ali mi boste prinesli potrdilo?
— Vse bo v redu.
— In kdo ga bo podpisal?
— On.
— To je zopet nekaj drugega.
— Torej privolite?
— Pač moram.
— Torej nam dajte naslov dotičnega odvjetnika ter par potrebnih informacij.
— Paz sem vam že rekel, da je to plačilo za izgubljen proces.
— Proti komu?
— Proti nekemu Biscarros, kot dediču njegove žene, ki je bila rojena v Orleansu.
— Pozor! — je vzklil Ferguson.
Cauvignae mu je napravil z očesom znamenje, s katerim je hotel reči: — Nič se ne boj, jaz sem pozoren.
— Biscarros, ali ni to neki gostilničar v okolici Libourne? — je vprašal Cauvignae.
— Da, on stanuje med to vasjo ter Saint Martin de Cubzac.
— In ima gostilno "Pri zlatem teletu"?
— Tako je. Ali ga poznate?
— Da, nekoliko.
— Ta lump me je dal obsoditi na povračilo neke svote.
— Katero mu niste bili dolžni?
— Seveda... o kateri pa sem upal, da je ne bo nikdar treba vrniti.
— Razumem, to je zelo britko.
— Dam tudi svojo besedo, da bi videl ta denar rajše v vaših kot pa njegovih rokah.
— Mislim, da boste zadovoljni.
— A pobotnica?
— Pojdite z nami in dobili jo boste v dobri obliki.
— Kako se boste pri tem obnašali?
— To je moja stvar.
Nadaljevali so s pohodom proti Orleansu, kamor so dospeli dve uri pozneje. Meščan je povedel sevoje spremljevalce v neko gostilno, ki se je nahajala v bližini njegovega odvjetnika. Bila je to grda bezide, imenovana "Pri golobu z Noetove barke".
— Kako hočemo to napraviti? — je rekel meščan. — Jaz bi se le proti pobotnici iznebil svojih štirih tisoč liber.
— Naj bo tako. Ali poznate pisarja svojega odvjetnika?
— Zelo dobro.
— Če bi vam prinesli njegovo potrdilo, ali bi ne delali nikakih težkoč pri izročitvi denarja?
— Nikakih, a brez denarja ne bo izstavil moj odvjetnik nikakega potrdila. Dobro ga poznam.
— Jaz posodim denar. — je rekel Cauvignae.
Potegnili je iz svoje potovalne vreče štirisoč liber, dva tisoč v ljudskih in dva v polovičnih pištolah ter položil denar pred oči presenečenega meščana.
— Kako se piše vaš odvjetnik? — je rekel Cauvignae.
— Mojster Rabodin.
— Dobro, vzemite pero in pišite.
Meščan je nbozal.
Mojster Rabodin:
— Tukaj vam pošiljam štiri tisoč liber stroškov in odškodnine, na katero sem bil obsojen proti mojstru Biscarros, katerega imam na sumu, da hoče uporabiti denar v zločinske svrhe. Bodite tako dobri in izročite prinašalec potrdilo v pravilni obliki.
— In naprej? — je rekel meščan.
— Datirajte in podpišite se.
Meščan je datiral ter se podpisal.
— Vzemite to pismo in ta denar, — je rekel Cauvignae proti Fergusonu, — se preoblecite kot mlinar ter pojdite k odvjetniku.
— Kaj naj storim pri odvjetniku?
— Izroči mu denar ter vzemi potrdilo.
— Ničesar drugega?
— Ničesar drugega.
— Jaz ne razumem.
— Tem boljše, boš vsaj natančno izvedel naročilo.
Ferguson je imel veliko zaupanje v kapitana ter odšel proti vratom.
— Sedaj pa vina na mizo in sicer najboljšega, — je rekel Cauvignae. — Gospod mora biti izmučen.
Ferguson je odstopil ter se vrnil pol ure pozneje. Našel je Cauvignae v meščanu, sedeča za mizo. Oba sta prigovarjala slavnemu orleanskemu vinu, ki je tako zelo ugajal gaskonskemu grlu Henrika IV.

Topenje snega pomenja mokre noge, kar se pa lahko izpremeni v hud prehlad.
Mala električna pečica je ravno ono, kar potrebujete za tako vreme kot je to. Kajti taka gorkota vam bo hitro posušila vaše čevlje. Izhaja iz vijaka za električno luč. Te peči so razstavljene v naših izložbah. Vstopite že danes ter recite, naj vam jih pokažejo.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the public

20 Norfolk St. 424 Broadway 10 Irving Place 124 West 42d St 155 East 86th St 15 East 125th St 362 East 149th St 555 Tremont Ave

— No? — je rekel Cauvignae.
— Tukaj je pobotnica.
— Vse v redu?
Cauvignae je pomolil meščanu pobotnico.
— Popolnoma v redu.
— Vi nimate nobenih pomislekov izročiti mi denar proti tej pobotnici?
— Nikakih.
— Dajte ga sem.
Meščan je odšel štiri tisoč liber in Cauvignae jih je utaknil v svojo potovalno vrečo, kjer so nadomestili izdane.
— In s tem sem odkupljen?
— Seveda, razven če hočete na vsak način služiti.
— Ne v osebni, a...
— Kaj? Le naprej, meni se zdi, da se ne biva poslovila, ne da bi preje napravila še nadaljno kupčijo.
— Mogoče je, — je rekel meščan, očitno olajšan vsled pobotnice. — Imam nekega nečaka...
— Aha.
— Odpornega, lahko mišljenega človeka.
— Kateroga bi se radi iznebili?
— Ne ravnno, a mislim, da bi delal izvrstnega vojaka.
— Pošljite ga k meni in jaz bom napravil iz njega junaka.
(Dalje prihodnjije.)

Rad bi izvedel za mojega malega **GOSPODJE S. H. S. TRGOVCI!** brata **JOHNA TROHA**, podo- Nekaj novega, praktičnega in mače Mahov iz Bahnega polja trajnega, kar vsak kadilec cigaret pri Ložu hst. 33. Pred enim le- kupuje. Ni se na trgu, pa bo kma- tom sva bila skupaj v Norwichu pri Johnu Ozboltu in potem mi Pošljite en dolar za vzorec in ce- ni znano, kje se nahaja. Prosim ne za trgovce. — I. PANTELIC, cenjene rojake, če kdo vé za njegov naslov, naj mi naznani, če pa sam bere, naj se mi sam zglaši, ker mu imam nekaj važ- nega sporočiti. — Anthony Tru- den, Box 250, St. Marys, Pa. (11-12-3)

Rada bi izvedela za svojega sina **ANDREJA MRAK** iz Lučin, vas Brebenca nad Škofjo Loko. Zadnje pismo sem prejela leta 1914 iz Phani, Box 6, Canada. Prosim rojake, ako kdo ve kaj o njem, naj mi sporoči, ako pa sam čita te vrstice, prosim, naj se oglasi svoji materi Mariji Mrak v Lučinah, pošta Gorenja vas, Kranjsko, Jugoslavija, ali pa: F. Jurjevič, P. O. Box 54, Sayreton, Ala. (10-11-3)

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA

ANTON ZBAŠNIK

soha 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

Isdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zaprisežene izjave in prošnje za dobavo svoj- cev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico zemljišč tu in v sta- rem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domo- vini, izdeluje prevode iz slovensčine na angleški jezik, ali obratno, tolmači na sodnih ali pri komercialnih razpravah in da je vsakovrstne informacije zastoj. Ome nizke, dele točno in pravilno.

Blaznikova Pratika

Cena samo 15 centov.

Posredno izdajo za Ameriko smo prejeli iz starega kraja. Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu bomo.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE po 85c.

Slovenske.
E4088) Mili zvoneček, petje.
E4089) Naprej zastave slave.
E4090) Na tujih tleh, petje.
E4091) Ko bi moj ljubli vedel.
E4092) Še enkrat Te objamem.
E4093) Nedolžno oko, petje.
E4094) Hausmalerster in telstru.
E4095) Špela pečenko jedla, baljiva.
Nemška vojaška godba.
E4101) Rosegger marš, vojaška.
E4102) Aus dem Hochgebirg, valcer.
Po dolgem času smo dobili prave nemške plošče, vojaška godba prve verzije, krasni vojaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od \$32.50 do \$375.00. Cenik v vseh jezikih vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točni expressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na:
IVAN PAJK, Columbia Gramofon Dept., 24 Main St., Contemaugh, Pa.

NAZNANILO.

Rojakom iz New Yorka in oko- lice, ki ne utegnejo med tednov priti v naš urad, naznanjamo, da je naša pisarna odprta vsako ne- deljo od 9. do 12. ure dopoldne **Frank Sakser State Bank.**

Rad bi izvedel za svoja znanca **ANTONA in JOŽEFO KACIN.** Zato prosim cenjene rojake, da mi naznanijo njihovo naslov, ali naj se pa sama javita. — Joseph Francetič, Box 26, Onnalinda, Cambria Co., Pa.

FARMA NAPRODAJ.

111 akrov, samo 6 milj od železniške postaje in prav v bližini tlakane ceste, 1 miljo od šole, 8 sobna hiša, štala za 13 krav in 4 konje. S farmo se dobi 2 konja, 7 krav, 100 kokoši, vse orodje, kar ga je sedaj na farmi, 50 buš- ljev krompirja, 25 bušljev ajde, 20 ton sena. Vse skupaj za \$5500. Takoj se plača \$2000, drugo po \$100 na leto in obresti po 5%. Več se poizve iz cenika št. 47, pišite takoj ponj. — John Zulich Farm Agency, 6313 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. (10-12-3)

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov \$11.—
Cipar grozdje največje in naj- sladkejšo, jagode boksa 50 funtov \$11.50
Malo črno grško grozdje, ne- lo sladko, boksa 50 funt. \$3.—

Pošljite \$3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in po- slali bomo takoj.

Balkan Importing Co.

51 — 53 Cherry St. New York, N. Y.

ISČE DELO

dobri, v starem kraju izučeni sed- lar (sattler), kateri je pred krat- kim prišel iz starega kraja. Gre tudi iz države. Joseph Gruden, Box 25, Meadowlands, Pa. (9-11-3)

Kje je moj brat **LOJZE KOPRI- VA?** Pred tremi leti je bil v Struthers, Ohio, in potem ne vem, kje je. Prosim cenjene ro- jake, če kdo ve, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. — Mi- chael Kopriva, Box 112, New Derry, Pa. (10-12-3)

Rada bi izvedela za mojega brata **JOHNA VINKŠELI**, doma iz Velike Malence, fara Čatež ob Savi. Minulo je 6 let, odkar je bil v Trinidad, Colo., in od ti stega časa ni več slišati od nje- ga. Zatorej prosim cenjene ro- jake, če kdo ve za njegov na- slov, da mi blagovoli naznani, ali ga pa opozoriti, da se mi sam javi. — Mrs. Barbara Ore- kar, 746 Kansas St., San Fran- cisco, Cal., ali pa sestri: Mary Jackson, 737 Rhode Island St., San Francisco, Cal. (9-12-3)

NAZNANILO.

Rojakom v West Va. se nazna- nja, da jih bo obiskal rojak Josip Cerne, ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda, vsled česar ga vsem priporočamo, da mu grede na roko.
Uprava GLAS NARODA.

V zalogi ga je le še sto iztisov!

Slovensko- Amerikanski Koledar za leto 1921

40c. s poštno ovrlo

Naročite sedaj!

Slabi moški in ženske

Oni, ki so slaba zdravja, portit, obupan, ne morejo delati, ne morejo spati, nimajo volje ali se veseliti živ- ljenja naj vzamejo čuovito zdravilo, Nuga-Tone imenovano. Nuga-Tone vas napravi jakim, zdravim in močnim. Is vašega sistema izhene strupe ter vas napravi, da se čutite kot mladi moški ali mlada ženska. Nuga-Tone vam da dober tek, je dober za želodčne bolezni, sa- prtje, pline v želodcu in črevesju, izpe- havanje, želodčne bolezni, kisel želodec, zgago, zoper bljuvanje, slab okus v ustih, pokrit jezik, izgubo energije in volje ter podobne bolezni. Izrežite to notico, pojdite v katerokoli dobro le- karno, dobite steklenico Nuga-Tone in ga jemljite par dni. Če ne boste popol- noma zadovoljni z uspehi, vrnite ostal- nek steklenice lekarnarju ter dobite svoj denar nazaj.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Labora- tory, 537 S. Dearborn St., Chicago. Absolu- tely guaranteed. Retail price \$1.00. (A.S.)

PREDNO SE GDLOČITE

a svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si a potnik sam kupi, pišite najpr- o za tozadevna pojasnila na sna- o in zanesljivo tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

R. M. S. P.

Evropo

Z "O" parniki vsakih 14 dni.
NEW YORK — HAMBURG
VSTAVI SE V
CHERBOURG — SOUTHAMPTON
ORBITA - - - 21. MAJA
ORPESA - - - 4. JUNJA
ORDUNA - - - 18. JUNJA
Za pazažirje 1., 2. in 3. razreda.
Izborne udobnosti za pazažirje 3. razreda.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
25 BROADWAY NEW YORK
Ali pri katerikoli parobrod. agenciji

Cunard Line

Parnik

PANNONIA

odpluje 26. marca

v Dubrovnik in Trst

Kabine \$200.00
Tretji razred \$125.00
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

Anchor Line

Parnik

CALABRIA

odpluje 19. marca

v Dubrovnik in Trst

Cene za tretji razred:

V Dubrovnik \$125.00
V Trst \$115.00
in \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je Cunard — Anchor agent. Pojdite k njemu.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Iz New Yorka v Italijo naravnost **V NAPOLI — GENEVO, — PALERMO MESSIMO**
Velika parnika na dva vijaka:
"POCAHONTAS" odpluje 7. aprila — 19. maja
"PRINCESS MATOIKA" odpluje 21. aprila — 2. junija
Izvanredne udobnosti. — Izborna služba.
Cene v Napoli: za kabine od \$150. naprej. Za tretji razred \$95.00 in \$5.00 vojnega davka.
Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200.
Oddelek za tovare: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

AMERICAN LINE

Direktna služba

NEW YORK — HAMBURG

VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VIJAKA:

Parnik MONGOLIA odpluje 17. marca

Parnik MINNEAPOLIS (novi); samo 3. razred 31. marca

Parnik MANCHURIA odpluje 14. aprila

Najkrajša in najpripravnija pot.

Prevažna potnike prevaža in tretjega razreda. Potniki Tretjega razreda so postreženi v veliki jedilnici. Čisti prostori rezervirani za ženske in otroke.

Vprašajte v kompanijski pisarni: 9 Broadway ali pri lokalnem agentu.

KRETANJE PARNIKOV

KADAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IN NEW YORKA

SAN GIUSTO	2. marca — Cherbourg
IMPERATOR	12. marca — Trst
ZEELAND	12. marca — Cherbourg
LA TOURAINE	12. marca — Havre
ALBANY	16. marca — Genoa
COLUMBIA	16. marca — Trst
FRANCE	17. marca — Havre
OLYMPIC	19. marca — Cherbourg
RYNDAM	19. marca — Boulogne
ALBANIA	19. marca — Cherbourg
AQUITANIA	22. marca — Cherbourg
PANNONIA	23. marca — Trst
REGINA	23. marca — Genoa
ARGENTINA	24. marca — Trst
ALBANIA	24. marca — Cherbourg
N. AMSTERDAM	26. marca — Boulogne
FINLAND	26. marca — Cherbourg
LA SAVOIE	26. marca — Havre
CHICAGO	26. marca — Cherbourg
WES. WILSON	30. marca — Trst
LA LORRAINE	2. aprila — Cherbourg
HELVETIA	2. aprila — Trst
LA LORRAINE	2. aprila — Havre
NOORDAM	2. aprila — Boulogne
LEOPOLDINA	5. aprila — Havre
AGRICULT	6. aprila — Cherbourg
MAUPERTIA	7. aprila — Cherbourg
LA TOURAINE	7. aprila — Havre
KROONLAND	9. aprila — Boulogne
ROTTERDAM	9. aprila — Cherbourg
AQUITANIA	12. aprila — Genoa
ROCHAMBEAU	12. aprila — Havre
FRANCE	14. aprila — Havre
ZEELAND	14. aprila — Genoa
OLYMPIC	16. aprila — Cherbourg
CANONIC	20. aprila — Genoa
SAXONIA	20. aprila — Cherbourg
RYNDAM	23. aprila — Boulogne
ROUSILLON	23. aprila — Genoa
IMPERATOR	28. aprila — Cherbourg
N. AMSTERDAM	30. aprila — Boulogne
CHICAGO	30. aprila — Havre
LA LORRAINE	30. aprila — Havre
FINLAND	30. aprila — Cherbourg
AQUITANIA	3. maja — Cherbourg
NOORDAM	7. maja — Boulogne
LAFAYETTE	7. maja — Havre
LAPLAND	7. maja — Cherbourg
CRETIC	11. maja — Havre
MAURETANIA	12. maja — Cherbourg
OLYMPIC	14. maja — Cherbourg
KROONLAND	14. maja — Cherbourg
ZEELAND	21. maja — Cherbourg
AQUITANIA	21. maja — Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vasa druga vprašanja obrnite se na tvrdko.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnji odplutje iz N. Y. na različna 2. vijaka REGINA D' ITALIA — 23. marca PESARO — 14. aprila. Izdajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LA TOURAINE 12. marca

FRANCE 17. marca

LA SAVOIE 26. marca

A LORRAINE 2. aprila

NARAVNOST DO HAMBURGA.

NIAGARA 15. marca

NEW YORK - VIGO - HAVRE.

ROUSILLON 26. marca

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije.

Hitri parniki s štirimi in vema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade je prikladal potnike č prihodu naših par- nikov v Havru ter jih točno odpremi, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske žrte so transportirali takom vojni na tla jugoslovanskih vo- jakov brez vae naprila.

Za šifkarto in cene vprašajte v

DRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

SAN GIUSTO 12. marca

ARGENTINA 24. marca

FRES. WILSON 26. marca

Potom listkov, izdanih za vse kra- je v Jugoslaviji in Švici.

Razkožne udobnosti prvega, druge- ga in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York